

Vonnis van 18 juni 2014.
Behorend bij A.R. no. 204 van 2013

GERECHT IN EERSTE AANLEG VAN ARUBA

VONNIS in de zaak van:

Yojaina DEL PILAR PADILLA LINDO

en

Sugeidis Maria RODRIQUEZ GONZALEZ in haar hoedanigheid van wettelijk
vertegenwoordigster van Ronaldo Aldair CASTRO RODRIQUEZ,

allen te Colombia,

hierna ook te noemen: Del Pilar c.s.,

gemachtigde: de advocaat mr. D. G. Kock,

tegen:

de openbare rechtspersoon

HET LAND ARUBA,

te Aruba,

hierna ook te noemen: het Land,

gemachtigde: de advocaat mr. M.G.A. Baiz.

1. DE PROCEDURE

Het verloop van de procedure blijkt uit:

- het vonnis in het incident tot zekerheidstelling van 2 oktober 2013;
- de conclusie van antwoord;
- de conclusie van repliek;
- de conclusie van dupliek;
- de conclusie van dupliek.

De zaak is daarna verwezen naar de rol voor vonnis.

2. DE VASTSTAANDE FEITEN

2.1 Del Pilar c.s. zijn echtgenote respectievelijk wettelijk vertegenwoordigster van de minderjarige zoon van Benjamin Nicolas Castro Aguirre, verder: het slachtoffer.

2.2 Op 22 februari 2012 heeft in de nabijheid van de Renaissance Marketplace te Oranjestad een schietincident plaatsgevonden waarbij het slachtoffer om het leven is gekomen. Het slachtoffer is gedood door kogels die afkomstig waren uit het dienstpistool van een of meer leden van het arrestatieteam van het Korps Politie te Aruba.

2.3 Bij brief van 30 augustus 2012 heeft de hoofdofficier van justitie aan de consul van Colombia – onder meer – het volgende bericht.

Door de Unit Georganiseerde Criminaliteit van het Korps Politie Aruba is uitvoering gegeven aan een rechtshulpverzoek vanuit de Verenigde Staten. Het rechtshulpverzoek hield in, dat er een ontmoeting zou zijn tussen een agent van de DEA en een persoon W.G.H.- A. Deze bevond zich op dat moment bij restaurant Casa Cuna. Toen het vermoeden bestond, dat de leveranciers van de verdovende middelen met een Daihatsu waren gearriveerd, werd overgegaan tot aanhouding van W.G.H.-A. Deze bevond zich op dat moment bij restaurant Casa Cuna.

Door de Landsrecherche, het Bureau Forensisch Technische Onderzoeken van het KPA en de Rijksrecherche is op verzoek van de Procureur-Generaal een onderzoek gedaan naar deze tragische gebeurtenis. De bevindingen van de Landsrecherche zijn wat betreft het schietincident [onleesbaar]

Drie leden van het Arrestatieteam probeerden tot de aanhouding van de inzittenden van de Daihatsu over te gaan. Een lid van het Arrestatieteam stond met zijn pistool aan een zijde van de Daihatsu en probeerde het achterportier te openen. Bij deze beweging heeft hij ongewild een schot afgegeven, waarschijnlijk door een knijpreflex van zijn hand. Dit eerste schot, dat zoals gezegd ongewild afging, heeft geen van de inzittenden geraakt; een fragment van de kogel werd aangetroffen in de rubberafdichting bij de metalen afscheiding bij het achterportier. Uit de camerabeelden blijkt wel, dat dit schot leidde tot een zichtbare lichtgekleurde wolk

(waarschijnlijk fijne glassplinters) nabij de ruit van het achterportier in de richting van een van de andere leden van het Arrestatieteam. Dit lid van het Arrestatieteam reageert onmiddellijk op deze lichtgekleurde wolk in de veronderstelling dat vanuit de Daihatsu wordt geschoten: hij schiet direct verschillende keren op de Daihatsu. Het lid van het arrestatieteam aan de andere zijde van de Daihatsu heeft onmiddellijk aansluitend met zijn wapen geschoten. De reeks schoten van deze beide AT-ers is direct dodelijk voor beide inzittenden.

(...)

Het OM is van mening dat er geen aanleiding is om strafvervolgning in te stellen tegen de leden van het Arrestatieteam die bij dit schietincident betrokken zijn.

Degene, die het eerste schot ongewild loste, heeft niemand geraakt (...).

Na deze schotenwisseling wordt er korte tijd later [onleesbaar] leden van het Arrestatieteam geschoten op de Daihatsu: zoals gezegd waren de inzittenden op dat moment reeds ten gevolge van de eerste reeks schoten overleden.

(...)

De bevindingen van de politie zijn wat betreft de verdovende middelen in grote lijnen als volgt. Zoals gezegd is door de politie van Aruba uitvoering gegeven aan een rechtshulpverzoek vanuit de Verenigde Staten, waarbij het ging om een persoon met Colombiaanse nationaliteit die verantwoordelijk zou zijn voor handel in verdovende middelen. Tijdens de ontmoeting tussen een agent van de DEA en deze persoon W.G.H-A, zijn door hem afspraken gemaakt voor de levering van drugs. Hij heeft vervolgens twee personen telefonisch benaderd om de verdovende middelen naar hem te brengen. De twee inzittenden van de Daihatsu, die uiteindelijk de dood vonden in bovengenoemde schietpartij, bleken in de auto 12 pakketten te hebben, waarin zich in totaal 12,148 kg cocaïne bevond.

3. DE STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

3.1 Del Pilar c.s. vorderen – samengevat – een verklaring voor recht dat het Land onrechtmatig heeft gehandeld met veroordeling van het Land tot vergoeding van schade, met veroordeling van het Land tot vergoeding van de proceskosten.

3.2 Del Pilar c.s. gronden de vordering erop dat agenten van het Korps Politie Aruba (verder: KPA) bij de arrestatie onzorgvuldig hebben gehandeld waardoor het

slachtoffer is overleden en, zowel het slachtoffer als Del Pilar c.s., voor zich en als erfgenaam, daardoor schade hebben geleden.

3.3 Het Land voert hiertegen verweer, met vordering tot veroordeling van Del Pilar c.s. in de proceskosten.

4. DE BEOORDELING

4.1 Op grond van artikel 9 van de Rijkswet Gemeenschappelijk Hof van Justitie zijn de toegelaten procestalen het Engels, Nederlands en Papiaments. Op in een andere taal gestelde stukken die niet voorzien zijn van een (desnoods vrije) vertaling, zal het gerecht geen acht slaan.

4.2 Het Land beroept zich er allereerst op dat de weduwe van het slachtoffer en diens zoon geen belang hebben bij een verklaring voor recht als gevorderd. Dat verweer faalt nu zowel de weduwe van het slachtoffer als diens zoon voor zich en als erfgenaam van het slachtoffer een (potentieel) vorderingsrecht jegens het Land toekomt. Niet voldoende gemotiveerd weersproken is dat voldoende aannemelijk is dat, als sprake is van een toerekenbare onrechtmatige daad, die daad schade kan hebben veroorzaakt. Voor een verwijzing van partijen naar de schadestaat is noodzakelijk, maar tevens voldoende, dat het bestaan of de mogelijkheid van schade als gevolg van de gestelde wanprestatie of onrechtmatige daad aannemelijk is. Daarmee is het belang bij de vordering van een verklaring voor recht en een verwijzing naar de schadestaatprocedure gegeven. Niet voldoende duidelijk gemaakt is evenwel waarom Del Pilar c.s. daarnaast nog een belang hebben bij een verklaring voor recht dat specifiek artikel 2 en 13 EVRM zijn geschonden. De vordering zal in zoverre worden afgewezen.

4.3 Het gerecht stelt voorop dat het in beginsel onrechtmatig is om een persoon door toepassing van (in dit geval vuurwapen)geweld om het leven te brengen. Dat geldt ook als dat gebeurt door een orgaan van het Land dat belast is met de uitoefening van het geweldsmonopolie van het Land. Voorgaande brengt met zich mee, dat op het Land de verplichting rust om voldoende gemotiveerd en met stukken onderbouwd te stellen, en bij voldoende gemotiveerde betwisting van de aan die

stellingen ten grondslag gelegde feiten te bewijzen, dat en waarom het handelen van (een of meer leden van het orgaan van) het Land niet onrechtmatig is of die onrechtmatigheid niet aan hem kan worden toegerekend.

4.4 Het Land voert in dit verband, samengevat, aan dat het politieoptreden samenhang met een concrete verdenking van handel in verdovende middelen in het kader van een rechtshulpverzoek van justitiële autoriteiten in de Verenigde Staten van Amerika. Daarbij zou zijn aangegeven dat een of meer inzittenden van de auto vuurwapengevaarlijk was. De ruiten van de auto waren zodanig donker getint dat onzichtbaar was wat zich in de auto afspeelde, terwijl de portieren van de auto vergrendeld waren hetgeen arrestatie van de inzittenden bemoeilijkte. Na het eerste schot, waarvan niet onmiddellijk duidelijk was dat het ongewild afgevuurd werd door een lid van het arrestatieteam, hebben andere leden van het arrestatieteam conform de procedures en de ambts- en geweldsinstructie gericht op de auto geschoten. De leden van het arrestatieteam worden gekozen na een strenge selectie en volgen regelmatig een zeer "extensieve" training en opleiding. Zij worden ook na toelating tot het team regelmatig getest en getraind.

Het geweld was niet excessief, noch kon redelijkerwijs door een ander middel tot het gewenste doel worden gekomen, aldus het Land.

4.5 Er is volgens het Land zorgvuldig onderzoek gedaan naar de gebeurtenissen. Dat heeft geleid tot de beslissing van het Openbaar Ministerie om de betrokken agenten niet te vervolgen. het Land wenst inhoudelijk niet meer informatie te verschaffen in het belang van de privacy van de betrokken agenten.

4.6 Naar oordeel van het gerecht heeft het Land, door dit weinig concreet op de gebeurtenissen toegespitste en door geen enkele – desgewenst geanonimiseerde – productie onderbouwde betoog, niet aan zijn stelplicht voldaan.

4.7 Anders dan het Land nog aanvoert kan hij aan de omstandigheid dat Del Pilar c.s. geen klacht als bedoeld in artikel 15 Wetboek van Strafvordering hebben ingediend tegen de niet-vervolgving van de betrokken agenten, niet het vertrouwen ontlenen dat zij het Land niet civielrechtelijk aansprakelijk zouden houden. Van rechtsverwerking daardoor is geen sprake. Het voorgaande brengt ook niet met zich

mee dat, waar Del Pilar c.s. in een klachtprocedure wegens niet-vervolgung (mogelijk) meer concrete informatie zouden hebben kunnen verkrijgen omtrent de gebeurtenissen, het Land in de onderhavige procedure kan volstaan met het gevoerde, door geen enkel bewijsstuk onderbouwde betoog. Dat bescheiden betreffende strafrechtelijke onderzoeken niet onder de Landsverordening Openbaarheid van Bestuur noch de Landsverordening Administratieve Rechtspraak zouden vallen zoals het Land betoogt, brengt niet met zich mee dat het Land is ontheven van de plicht in een civiele procedure zijn stellingen voldoende gedetailleerd toe te lichten en waar mogelijk van (bewijs)stukken ter onderbouwing te voorzien, noch brengt dat met zich mee dat de consequentie van de keuze van het Land om onvoldoende concreet te zijn en geen stukken over te leggen, niet mag zijn dat de stellingen van het Land als onvoldoende gemotiveerd en onderbouwd moeten worden verworpen.

4.8 Hoe hoog een eventuele schadevergoeding zou moeten zijn en in hoeverre daarop van invloed zou kunnen zijn of het slachtoffer eigen schuld draagt en in hoeverre Del Pilar c.s. uit eigen hoofde materiële en/of immateriële schade hebben geleden kan in een schadestaatprocedure aan de orde komen. Gezien de zeer beperkte informatie daarover in dit geding kan het gerecht daarover geen oordeel vellen. Dat schade is geleden, al is het maar in de vorm van de kosten van lijkbezorging die, naar het gerecht uit het verweer van het Land afleidt kennelijk niet zijn vergoed, is voldoende aannemelijk. Of en in hoeverre het slachtoffer aan het ontstaan van die kosten eigen schuld draagt kan (mede) niet beoordeeld worden omdat over de omstandigheden die de schade hebben veroorzaakt door het Land onvoldoende informatie is verschaft.

4.9 Aan verdere bewijslevering komt het gerecht niet toe.

4.10 De vordering zal dus grotendeels worden toegewezen. Als de in het ongelijk te stellen partij zal het Land de proceskosten van Del Pilar, inclusief die van het incident, moeten vergoeden.

5. DE UITSPRAAK

De rechter in dit gerecht:

verklaart voor recht dat het Land op 22 februari 2012 onrechtmatig heeft gehandeld;

veroordeelt het Land tot vergoeding van door Del Pilar c.s. (voor zich en als erfgenaam van het slachtoffer) door voormeld onrechtmatig handelen geleden schade, nader op te maken bij staat en te vereffenen volgens de wet;

veroordeelt het Land in de kosten van de procedure, die tot de datum van uitspraak aan de kant van Del Pilar c.s. worden begroot op Afl. 450,- aan griffierecht, Afl. 197,- aan exploitkosten en Afl. 2.700,- aan salaris van de gemachtigde;

verklaart de veroordelingen in dit vonnis uitvoerbaar bij voorraad;

wijst het meer of anders gevorderde af.

Dit vonnis is gewezen door mr. W.J. Noordhuizen rechter in dit gerecht, en werd uitgesproken ter openbare terechtzitting van woensdag 18 juni 2014 in aanwezigheid van de griffier.

Roentke